

РЕШЕНИЕ

№ 20654

гр. София, 26.05.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 4 състав, в публично заседание на 28.04.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Ботева

при участието на секретаря Лилия Благоева, като разгледа дело номер **2026** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 10а, ал. 1 вр. ал. 4 от Закона за чужденците в Република България /ЗЧРБ/ вр. чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по жалба с вх. № 5649/17.02.2026 г. вр. вх. № 3751/03.02.2026 г. на АССГ, подадена от А. У. А. А. И. / А. W. А. А. I., гражданин на Е., [дата на раждане] , с паспорт № А 39682693, срещу отказ за издаване на виза вид „D“, издаден на 22.01.2026 г. от КДЛ, ЗКСл, в Генералното посолството на РБ в Д., О., по подадено на 08.12.2025 г. заявление № 25005015 за издаване на виза, връчен на 29.01.2026 г.

В жалбата и уточненията към нея – л. 93 и л. 132, са изложени доводи, че отказът е незаконосъобразен поради съществено нарушение на административнопроизводствените правила и необоснованост при прилагането на материалния закон, тъй като не били изяснени релевантните факти и обстоятелства. Твърди, че актът е немотивиран и неаргументиран и по соченото основание за отказ на визата - осн. по чл. 10, ал. 1, т. 22 ЗЧРБ. Развити са доводи за засягане на основни права и свободи по ЕКПЧ вр. чл. 10а, ал. 4 ЗЧРБ по отношение на правото на зачитане на личния и семейния живот и встъпване на брак, чл. 8 вр. чл. 12, както и правото на ефективни правни средства на защита – чл. 13 ЕПКЧ. Моли съда да отмени отказа за издаване на дългосрочна виза вид „D“ от 22.01.2026 г. и преписката да бъде върната на административния орган със с задължителни указания за издаване на виза. В ход по същество се представлява от адв. С., представя писмени бележки и претендира разноски без да приложен списък

Ответникът – консулско длъжностно лице, ЗКСл, в Генералното посолството на РБ в Д., О., чрез процесуалния представител гл. спец. А. в дирекция „К. отношения“ в МВнР, не изразява

становище по жалбата. В придружително писмо с преписката прави възражение за прекомерност при претендиране на разноски.

Административен съд София – град, като взе предвид доводите на страните и извърши преценка на събраните по делото доказателства, приема от фактическа и правна страна следното:

На 08.12.2025 г. жалбоподателят е подал заявление № 25005015 за издаване на виза за дългосрочно пребиваване /виза вид "D"/ в Генералното посолството на Република България в Д., О., със сочена цел на пребиваването „семеино събиране“, към което са приложени удостоверение № [ЕГН] от 10.09.2025 г. от район П., Столична община, за сключен граждански брак на 19.08.2025 г. в Г. с М. З. М., ЕГН [ЕГН]; попълнена е и е приложена информация за издадени визи вид „С“ и пребиваване в Република България, С., в периодите 02.10.-04.10.2023 г. и 31.12.2024 г. – 05.01.2025 г. /л. 100, 115 и 117/, посочен точен адрес на пребиваването; посочено е, че му е отказвано заявление за разрешение за пребиваване; не е осъждан, не страда от изрично посочени в заявлението заболявания; че разполага със собствени средства за разходите за пътуване; имал предплатен транспорт, медицинска застраховка за чужденец с териториално покритие, България и Шенгенско пространство със срок и период 15.10.2025 г до 14.10.2026 г.; приложени са Договор за заем за послужване на недвижим имот от 29.09.2025 г. между М. А. П., ЕГН [ЕГН], и нейната дъщеря М. З. М., ЕГН [ЕГН], безвъзмезден безсрочен, находящ се [населено място], район „П.“, [жк], [жилищен адрес]; Декларация от 29.09.2025 г. по §1, т. 20, б. „б“ ДР на ЗЧРБ от М. А. П., че предоставя същия адрес на имота за пребиваване на А. У. А. А. И.; декларации от 24.09.2025 г. от М. З. М., че заедно със съпруга й А. У. А. А. И. живеят заедно на посочения адрес и че сключеният между тях граждански брак не е фиктивен и не е сключен с цел заобикаляне на закона; по преписката е налично удостоверение от Ислямска банка на А. Д. относно наличност по банкова сметка на А. У. А. А. И. към 17.11.2025 г. – представено по делото в превод на български; актуално състояние от Търговския регистър за регистрирания през юни 2025 г. ЕТ „Мег Али – Миглена Марковска“, ЕИК[ЕИК]; документ за икономически лиценз от Департамент за икономическо развитие на А. Д. за извършаваната от търговското дружество на жалбоподателя дейност – услуги по почистване на сгради, договаряне на строителни обекти от всякакъв вид, поддръжка и ремонт на сгради, почистване на фасади на сгради – по кодове, представен по делото като заверен превод.

При тези обстоятелства е издаден процесният отказ за виза вид „D“ на 22.01.2026 г. от КДЛ, ЗКСл, в Генералното посолството на РБ в Д., О., по подадено на 08.12.2025 г. заявление за издаване на виза, връчен на 29.01.2026 г. с посочено основание по чл. 10, ал. 1, т. 22 ЗЧРБ и допълнителна забележка, че чужденецът има два предишни отказа за виза поради висок миграционен риск, основателно съмнение, че целта е да използва страната като транзитен пункт за миграция към трета страна.

По делото е изискано, чрез дирекция „Миграция“ при МВР, и е представено отрицателното становище в съгласувателната процедура от началник отдел „Миграция“ при СДВР по процесното заявление от 08.12.2025 г. В приложеното становище на осн. чл. 10, ал. 1, т. 22 ЗЧРБ е посочено, че са налице основателни съмнения, че целта на влизането на чуждия гражданин е да ползва страната като транзитен пункт за миграция, като се сочи, че предвид високия миграционен риск лицето имало два предишни отказа за издаване на виза /л. 61 гръб и 63/.

Представено е и писмо от ДАНС – съгласувателна процедура била осъществен от С.-ДАНС, като било изразено положително становище в НВИС, тъй като апликантът не бил идентифициран като заплаха за национална сигурност. Уточнено е, че положителното становище на ДАНС не обвързва останалите компетентни органи, които могат да постаноят отказ по заявлението за виза по основанията в чл. 10 ЗЧРБ.

В съдебно заседание, жалбоподателят чрез упълномощения адвокат представя заверен превод на документите, послужили при подаването за заявление за виза, както и заверен превод на лична карта на жалбоподателя от О. като пребиваващ в О. с посочен идент. № 784-1990-6382165-8, лични данни, сочена професия инвеститор собственик на търговско дружество; представени са още цитираните декларации, всички нотариално заверени на 29.09.2025 г.; удостоверения от 25.02.2025 г. за постоянен и настоящ адрес на съпругата М. З. М., в [населено място],[жк], № 51, вх. А, ет. 01, ап. 002; заявление за събиране на семейство, адресирано до административния съд в [населено място], с което моли за ускоряване на процеса на издаване на виза, вкл. предвид военни действия в О..

При така установеното от фактическа страна, съдът формира следните правни изводи:

Жалбата е допустима за разглеждане, подадена от лице по чл. 3 АПК вр. чл. 3, ал. 1 ЗЧРБ, което е адресат на процесния индивидуален административен акт, същият засяга неблагоприятно правната му сфера, тъй като му налага ограничения. Оспорването е подадено в срока по чл. 149, ал. 1 АПК. Според чл. 10а, ал. 4 ЗЧРБ отказите за издаване на визи по чл. 9а, ал. 2, т. 4 не подлежат на обжалване по съдебен ред, освен когато лицето претендира засягане на основни права и свободи по Европейската конвенция за правата на човека. В случая такова твърдение е изложено в жалбата и то е конкретизирано с последвалите молби – л. 93 и 132, т. е. налице е предвиденото в законовата разпоредба изключение, допускащо оспорване по съдебен ред на постановен отказ за издаване на виза от съответния тип.

Разгледана по същество, съдът преценява жалбата за основателна по следните съображения:

Съгласно чл. 168, ал. 1 АПК вр. чл. 146 АПК, в настоящото производство съдът проверява законосъобразността на оспорения акт, като проверява дали е издаден от компетентен орган и при спазване на законоустановената форма, спазени ли са процесуалните и материалноправни разпоредби, относно издаването му, съобразен ли е актът с целта на закона.

Нормата на чл. 8 от ЗЧРБ предвижда, че чужденец може да влезе в Република България, ако притежава редовен документ за задгранично пътуване или друг заместващ го документ, както и виза, когато такава се изисква.

По силата на чл. 9г, ал. 1 ЗЧРБ оправомощени от ръководителя на съответната структура длъжностни лица в МВнР, в дипломатическите и консулските представителства на Република България в чужбина и в органите за граничен контрол, могат да вземат решения за издаване, за отказ за издаване, за анулиране и отмяна на визи, а в службите за административен контрол на чужденците - за анулиране и отмяна на визи, при условия и по ред, определени с наредбата по чл. 9е, ал. 1.

Оспореният индивидуален административен акт е издаден от компетентен орган, видно от приложените към преписката заповед № АВ-02-2-1/05.01.2026 г. на Генералния консул на ГК на Република България в Д., О., /л. 84/ и т. 4 на заповед № 95-00-26 от 16.01.2025 г. на министъра на външните работи /л. 38/. Редът за издаване на визи е регламентиран в Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим, приета с ПМС № 198 от 2011 г. /ДВ, бр. 55 от 2011 г., Наредбата/. Съгласно чл. 34, ал. 1 Наредбата не се издава виза на чужденец, когато е налице едно от основанията, посочени в чл. 10 ЗЧРБ. За отказа се съставя формуляр в два екземпляра по образец съгласно приложение № 7, който се подписва от ръководителя на дипломатическото или консулското представителство или от упълномощено от него длъжностно лице, а в случай на издаване на виза на границата - от ръководителя на органа по чл. 10, ал. 2 или от упълномощено от него длъжностно лице. Във формуляра се вписват мотивите, като се посочва основанието за отказа, без да се вписват съображения, засягащи интересите на националната сигурност и се удостоверява датата на връчване /изпращане/ на заинтересуваното лице. Първият

екземпляр се връчва или изпраща на кандидата, а вторият се прилага към заявлението за издаване на виза и придружаващите го документи.

В случая процесната виза за дългосрочно пребиваване /виза вид „D“/ съгл. чл. 9а, ал. 2, т. 4 ЗЧРБ е поискана с цел събиране на семейството.

Съгласно чл. 15, ал. 1 ЗЧРБ виза за дългосрочно пребиваване със срок на валидност до 6 месеца и с право на пребиваване до 180 дни може да бъде издадена на чужденец, който желае да получи разрешение за продължително, дългосрочно или постоянно пребиваване в Република България на едно от основанията, посочени в този закон. Визата за дългосрочно пребиваване дава право на многократно влизане на територията на Република България в рамките на срока на нейната валидност.

Съгласно чл. 24, ал. 1, т. 18 ЗЧРБ разрешение за продължително пребиваване могат да получат чужденци, които притежават виза по чл. 15, ал. 1 и са членове на семейството на български гражданин и произхождащите от чужбина документи, които удостоверяват семейните връзки и правото на издръжка, са признати и регистрирани или допуснати за изпълнение по реда на българското законодателство.

За получаване на разрешение за продължително пребиваване лицата следва да имат осигурено жилище, задължителни здравни застраховки и осигуряване, достатъчни средства за издръжка, без да прибегват до системата за социално подпомагане, в размер не по-малък от минималната месечна заплата, минималната стипендия или минималната пенсия съгласно законодателството на Република България за срока на пребиваване. Заявлението с изискуемите приложения е уредено в чл. 24, ал. 2 ЗЧРБ, като същите са налични по административната преписка – времево и като относимост, съгласно установената фактическа обстановка. По делото се установява, че жалбоподателят е съпруг на българска гражданка, издаден е документ, удостоверяващ сключен граждански брак въз основа на акт за сключен граждански брак на 19.08.2025 г. в Г., представени са документи за осигурено жилище в съответствие с §1, т. 20 ДР на ЗЧРБ, медицинска застраховка за заявления за визата период, както и че лицето притежава достатъчно средства за издръжка.

За изчерпателност на мотивите и с оглед установената фактическа обстановка следва да се посочи, че в случая се явява неотосимо и неприложимо уреденото в § 1, т. 1а ДР на ЗЧРБ понятие за „събиране на семейство“, представляващо влизане и пребиваване в държава членка на членове на семейството на чужденец, пребиваващ законно в тази държава членка, с цел да се съхрани единството на семейството, независимо дали семейните връзки са възникнали преди или след влизането на това лице.

Оспореният отказ е издаден в писмена форма, но не отговаря на изискванията на чл. 59, ал. 2, т. 4 АПК - не съдържа конкретни фактически основания, въз основа на които е прието, че са налице основанията по чл. 10, ал. 1, т. 22 ЗЧРБ. Съгласно посочената разпоредба се отказва издаване на виза на чужденец, когато има данни, че целта на влизането му е да се използва страната като транзитен пункт за миграция към трета държава. Конкретното фактическо основание, че чужденецът има два предишни отказа не кореспондира обективно на материалите по преписката в цялост и представените със заявлението документи, касателно изискванията на закона, а единствено възпроизвежда становището на отдел „Миграция“ СДВР. Представените със заявлението документи не са обсъдени, както и наличието на разрешения за краткосрочно пребиваване в Република България, освен споменати и неконкретизирани в акта отказ „два предишни отказа за виза“.

Доказателствената тежест за това, че са налице причините за отказ е на ответника, което е указано от съда, и той следва да установи предпоставките за отказ по ЗЧРБ, а именно като обоснове

посоченото основателно съмнение, че целта е да се използва страната като транзитен пункт за миграция към трета страна. Не е спорно, че отказът за издаване на виза от типа на процесната се съставя на формуляр по образец, съгласно Приложение № 7 към чл. 34, ал. 1 от Наредбата. Изложеното обаче не означава, че не трябва да има мотиви на база представените документи, които да обосноват посочено правно основание. Неизлагането на конкретни мотиви е в нарушение на императивната норма на чл. 59, ал. 2, т. 4 АПК вр. чл. 34, ал. 4 Наредбата. В оспорения акт законовите норми са общо и бланкетно цитирани, а при постановяването му неговият издател е задължен да изпълни с конкретно съдържание визираните нормативни текстове, като следва да формулира ясно и недвусмислено относимите факти, които касаят конкретния заявител, а не такива по принцип.

Така приетите по преписката писмени доказателства не кореспондират с посоченото правно основание - чл. 10, ал. 1, т. 22 ЗЧРБ. Посоченото във фактическото основание за издаване на обжалвания отказ не съответства на събраните в хода на административното производство доказателства, не е посочен нито един факт, че целта на влизането е да се използва страната като транзитен пункт за миграция към трета държава. Нещо повече, предвид единствено посоченото, че чужденецът имал два предишни отказа, изобщо липсват мотиви и становище по доказателствата и заявеното от А. У. А. А. И. още с кандидатстването за виза, че са му били издавани и визи вид „С“ за краткосрочно пребиваване, съответно той е посещавал Република България в конкретизирани периоди през 2023 г. и 2024-2025 г. и се е завръщал в държавата на пребиваване /л. 100, 115 и 117/. Като следва да се уточни, че вкл. адресът на пребиваване в периода 31.12.2024 – 05.01.2025 г. е идентичен със заявления понастоящем с декларациите към заявлението.

При това положение, съдът възприема като относими, необходими и допустими представените пред органа със заявлението документи, същите по никакъв начин не са обсъдени при издаването на отказа, както и не са обсъдени предходните разрешения за краткосрочно пребиваване, което при новото разглеждане на заявлението се дължи от органа. Не е доказано и не е направено обосноваване на приложеното основание, вкл. по делото не са оспорени приложените документи за наличие на предпоставките и осигуряване на изискванията за издаване на виза, истинността на тяхното съдържание, надеждността на направените от чужденеца изявления или намерението му да напусне страната в рамките на разрешения срок за пребиваване. Не са обсъдени представените със заявлението изискуеми съгласно разпоредбата на чл. 24, ал. 2 ЗЧРБ и чл. 13 и 14 от Наредбата документи. Приетите от съда доказателства, представени с преписката, не са оспорени от ответника, още повече, че сред приложените писмени доказателства са налице такива, представляващи официални документи по смисъла на чл. 179 ГПК, и при липса на оспорване имат обвързваща съда материална доказателствена сили досежно отразените в тях обстоятелства, предмет на удостоверителното изявление на издалото ги длъжностно лице.

За изчерпателност на съображенията на настоящия съдебен състав следва да се посочи, че видно от становищата на Държавна агенция „Национална сигурност“ и отдел „Миграция“ при СДВР, конкретно единствено от отдел „Миграция“ при СДВР, спрямо заявителя е изразено отрицателно становище в Националната визова информационна система, по съгласувателната процедура. С подзаконовата нормативна уредба на чл. 20, ал. 3 на Инструкция № КОВ-04-02-351/15.08.2013 г. за условията и реда за съгласуване на заявления за издаване на визи е предвидено, че при наличие на отрицателно становище по чл. 19 от дирекция „Миграция“ - МВР и/или от ДАНС и ако е налице някое от основанията по чл. 10, ал. 1 ЗЧРБ, визовите органи отказват издаването на визата. Безпротиворечиво в практиката по прилагане на чл. 10, ал. 1 ЗЧРБ, във всичките му хипотези, е тълкуването на закона в смисъл, че самото становище на ДАНС /resp. и това на дирекция

"Миграция" – МВР/ не подлежи на самостоятелен съдебен контрол, тъй като има характеристиките на акт по чл. 21, ал. 5 АПК, а законосъобразността му се преценява при оспорване на крайния акт, финализиращ производството /така в решение № 8151/13.06.2014 г. по адм. дело № 4656/2014 г. на ВАС е прието, че макар издателят на оспорения акт да не разполага с възможността да контролира законосъобразността на даденото от ДАНС становище, съдът, воден от задължението да гарантира на засегнатото лице правото на ефективна защита, следва да провери фактическите и правни основания за издаването му/. Това положение е в съответствие и с решение на ЕСПЧ по дело С. G. & others vs. B. No 1365/07, 24.04.2008, § 40, с което ЕСПЧ приема, че на националния съд е дадена възможност да извърши дължимата преценка за законосъобразността на обстоятелства, стоящи извън основния акт на администрацията - предмет на спора, установени от орган по националната сигурност, вкл. и посредством класифицирана информация. По аргумент от разпоредбите на чл. 13 вр. чл. 8 ЕКПЧ засегнатото лице следва да разполага с ефективна съдебна защита срещу засягащия го акт. В идентичен смисъл, вкл. относно визовия режим, са и съображенията, залегнали в решение на Съда на ЕС по дело С-403/16, т. 38. Постановеният въз основа на становището на ДАНС и на отрицателното такова на отдел „Миграция“ при СДМВР административен акт засяга правната сфера на чуждия гражданин. Ето защо, макар издателят на оспорения акт да не разполага с възможността да контролира законосъобразността на дадените от ДАНС и дирекция „Миграция“ – МВР, в случая СДВР, становища, съдът, воден от задължението за преценка на пропорционалност на наложената мярка и гарантиране на правото на ефективна съдебна защита, следва да провери фактическите и правни основания за издаване на процесния отказ, като в случая доводите на ДАНС и на отдел „Миграция“ при СДМВР са противоречащи си.

С оглед изложеното, постановявайки оспорения акт, органът е нарушил основен принцип в административното правораздаване, заложен в чл. 6 АПК, а именно принципа на съразмерност, изразяващ се в следното – административният акт и неговото изпълнение не могат да засягат права и законни интереси в по-голяма степен от най-необходимото за целта, за която актът се издава. Освен това административните органи трябва да се въздържат от актове и действия, които могат да причинят вреди, явно несъизмерими с преследваната цел.

По изложение съображения, оспореният акт като издаден при допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила и материалноправно незаконосъобразен, следва да бъде отменен. Предвид естеството на административния акт, съдът не може да реши спора по същество, поради което, на основание чл. 173, ал. 2 АПК преписката следва да се изпрати на компетентния административен орган за ново разглеждане и произнасяне по подаденото искане за издаване на виза за дългосрочно пребиваване съобразно дадените указания по тълкуването и прилагането на закона, изложени в настоящото решение.

С оглед изхода на спора, на жалбоподателя следва да се заплатят сторените разноски, за които обаче същият не е представил списък и доказателства, поради което същото не отговаря и на възприетото с т. 1 от тълкувателно решение № 6/6.11.2013 г. по тълк. д. № 6/2012 г. на ОСГТК на ВКС, а именно, че съдебни разноски за адвокатско възнаграждение се присъждат, когато страната е заплатила възнаграждението. В договора следва да е вписан начина на плащане - ако е по банков път, задължително се представят доказателства за това, а ако е в брой, то вписването за направеното плащане в договора за правна помощ е достатъчно и има характера на разписка. При липсата на доказателства за извършеното плащане на адвокатско възнаграждение от жалбоподателя по посочения начин съдът не може да се произнесе по същото и следва да остави искането за присъждане на разноски без уважение, като не дължи произнасяне по него.

Водим от горното, на основание чл. 172, ал. 1 и чл. 2 и чл. 173, ал. 2 АПК, Административен съд София-град, I отделение, 4 състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ отказ за издаване на виза вид „D“, издаден на 22.01.2026 г. от консулско длъжностно лице, ЗКСл, в Генералното посолството на Република България в Д., О., по подадено на 08.12.2025 г. заявление № 25005015 за издаване на виза от А. У. А. А. И. / А. W. А. А. I., гражданин на Е., [дата на раждане], с паспорт № А 39682693.

ВРЪЩА преписката на консулско длъжностно лице в Генералното посолството на Република България в Д., О., за ново произнасяне по заявлението № 25005015 за издаване на виза вид „D“, подадено на 08.12.2025 г. от А. У. А. А. И. / А. W. А. А. I., гражданин на Е., [дата на раждане], с паспорт № А 39682693, при спазване на мотивите на настоящия съдебен акт по тълкуването и прилагането на закона.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба чрез настоящия съд пред тричленен състав на Върховния административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Препис на решението да се изпрати на страните по реда на чл. 138, ал. 3 АПК.

СЪДИЯ: